

Estratègia nacional de mobilitat

(aprovada pel Govern el 21/09/2021)

Govern d'Andorra

L'Estratègia nacional de mobilitat

L'estratègia nacional de mobilitat és un **document de referència** que ha de permetre fer la **transició a un nou model de mobilitat d'Andorra**. Aquest full de ruta és el **marc general de les polítiques de mobilitat**, el qual recull les estratègies existents relacionades amb els diferents factors que condicionen la mobilitat, les encomanes del diferents instruments aprovats pel Consell General, especialment promogudes pels joves, així com les obligacions legals.

A partir dels resultats de l'enquesta realitzada durant el procés d'elaboració d'aquest document estratègic, **s'han recollit també els neguits i preocupacions que la ciutadania** ha expressat amb relació a la mobilitat.

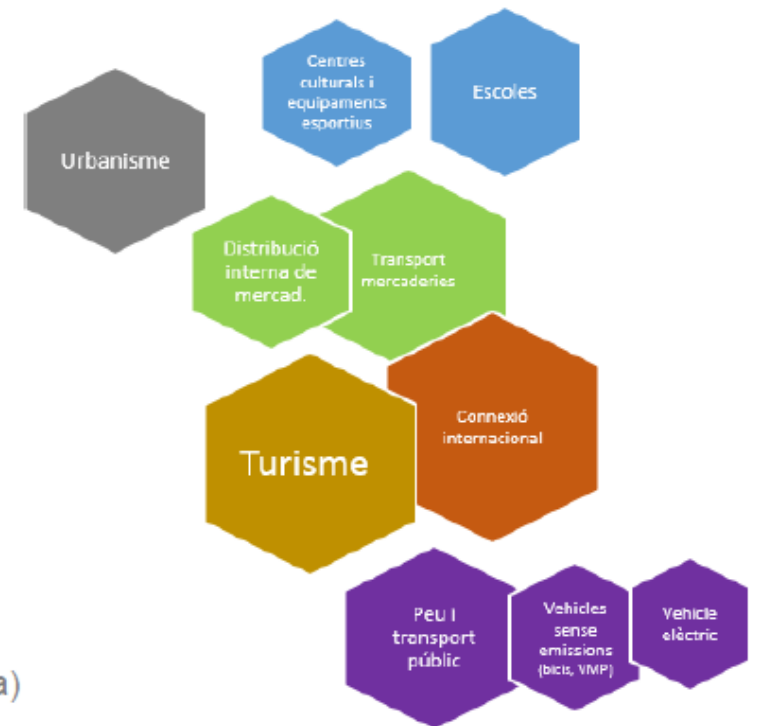
Un dels punts forts de l'estratègia ha estat la **participació activa dels membres de la Subcomissió permanent de treball tècnic en el marc de la mobilitat** per a la redacció d'aquest document, on hi son presents els principals actors, tant privats com públics, implicats en els diferents factors o condicionants de la mobilitat.

L'estratègia preveu un conjunt **d'eines d'implementació en l'horitzó 2023**, entre les quals al destacar el desenvolupament dels plans de mobilitat parroquial. Les accions previstes van més enllà de dotar al país de les infraestructures necessàries per fer la transició a una mobilitat més sostenible, i fan una **crida directa a l'acció de la ciutadania, i és que la mobilitat és cosa de tots**.

La Subcomissió de treball tècnic en el marc de la mobilitat

Estratègia elaborada pels ministeris encarregats d'energia i canvi climàtic, mobilitat i transports, amb intercanvis actius amb els 22 membres de la SPTTMM.

- Ministeris encarregats d'energia i canvi climàtic, de mobilitat, de transports i de transport escolar
- Representants de cada Comú
- Actua Tech
- Fòrum Nacional de la Joventut d'Andorra
- Cambra de Comerç, Indústria i Serveis d'Andorra
- Automòbil Club d'Andorra
- Associació de les estacions d'esquí d'Andorra
- Associació de Transportistes de Mercaderies i Carburants d'Andorra
- Associació de Transports Públics de Viatgers d'Andorra
- Associació Nacional de Negociants, Importadors i Exportadors de Mercaderies Industrials
- Associacions d'ecologistes o de defensa de la natura (ADN i Apapma)
- Agrupació Ciclista Andorrana

Els punts clau de l'estratègia:

1. Què és l'estratègia
2. Quins objectius té?
3. Com s'elabora?
4. La SPTTMM
5. Quina és la situació actual?
6. Què recull?
7. Com s'implementa?
8. Com assolirem una mobilitat sostenible?
9. Les eines d'implementació
10. El compromís internacional

Índex

1. Introducció i diagnosi de la situació actual.....	6
Les emissions de gasos d'efecte d'hivernacle i d'altres emissions produïdes per la mobilitat	6
Trets característics i principals reptes per la transició a la mobilitat sostenible a Andorra	8
El compromís actiu per la transició a una mobilitat sostenible enfront al canvi climàtic	11
2. L'Estratègia Nacional de Mobilitat.....	16
Una estratègia que recull els neguits de la ciutadania	18
Els programes d'acció de l'estratègia.....	19
3. Els programes d'acció de l'estratègia	21
Programa I. Descarbonització cap a la descarbonització del sector de la mobilitat	23
Programa II. Eines de finançament per a la descarbonització de la mobilitat	34
Programa III. Transició social	36
Programa IV. Innovació, gestió intel·ligent i observació sistemàtica	40
4. Indicadors de seguiment	41
5. Seguiment i revisió de l'Estratègia nacional de mobilitat sostenible	44
6. Relació de l'Estratègia nacional de mobilitat amb altres estratègies nacionals	45

Annexos de l'Estratègia Nacional de Mobilitat

Annex 1. Recull dels resultats dels estudis i enquestes relacionat amb la mobilitat sostenible a Andorra

Annex 2. Resultats de l'enquesta representativa destinada a la ciutadania en el marc de l'elaboració de l'ENM

Annex 3. Relació de l'ENM amb altres estratègies i el marc normatiu relacionat amb l'acció climàtica a Andorra

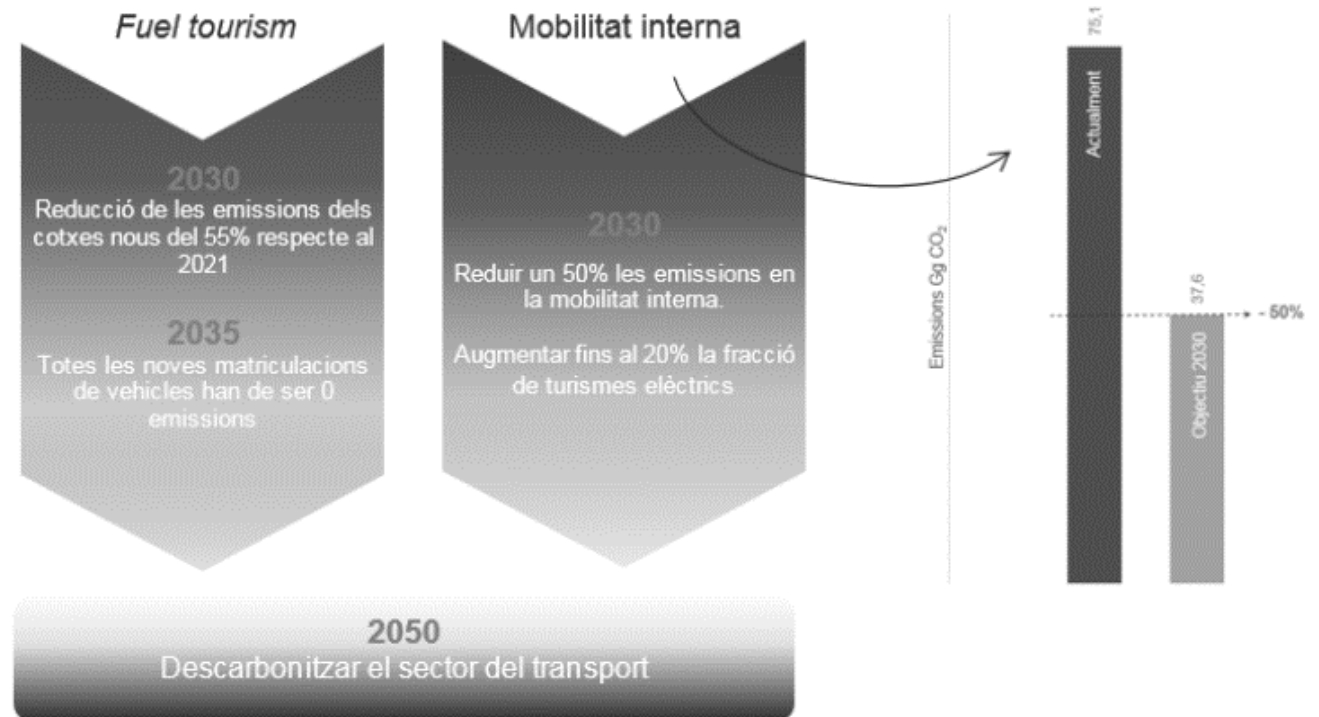
L'Estratègia nacional de mobilitat

1. Què és l'estratègia

El marc comú per a totes les administracions i per a tots els actors implicats.

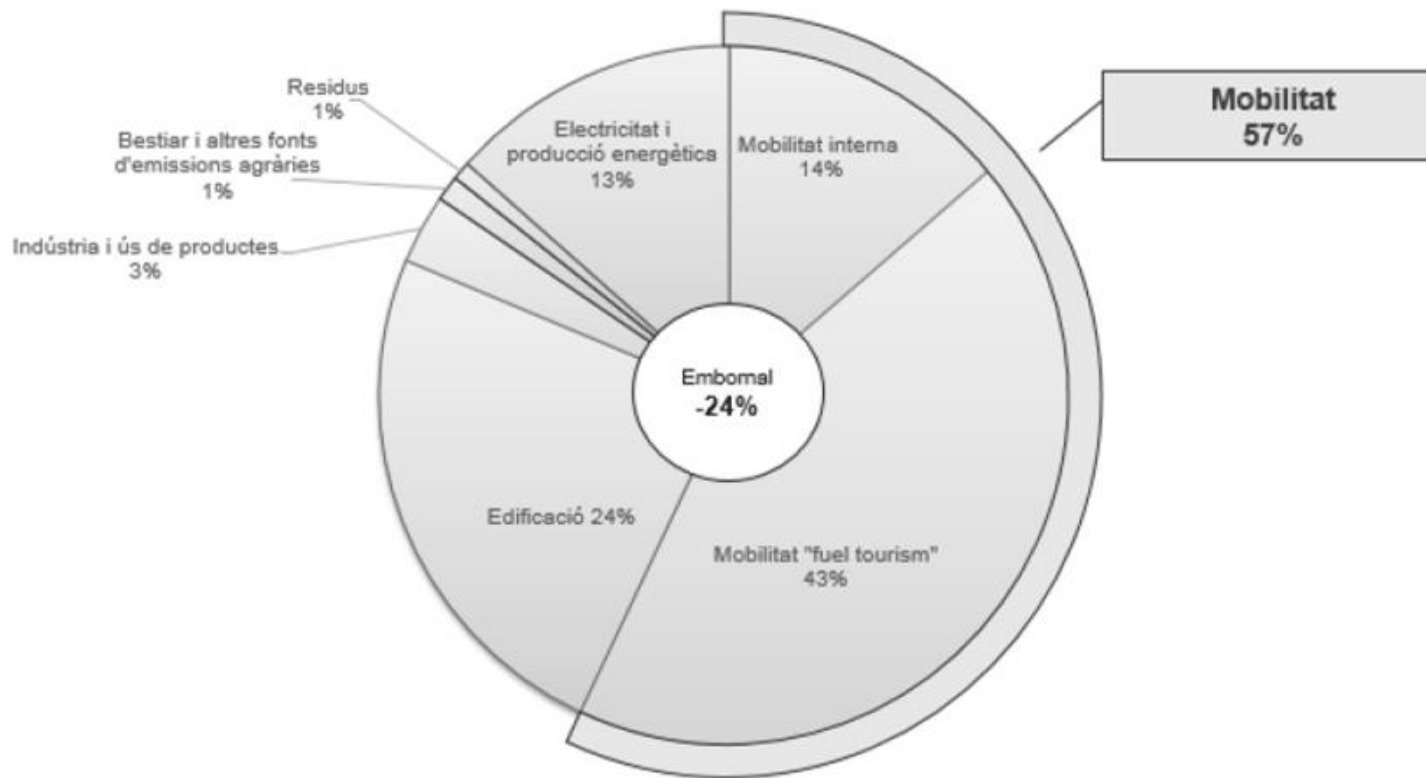
L'instrument per planificar i coordinar totes les accions, mesures i plans per assolir la mobilitat sostenible d'acord a l'article 37 de la Litecc.

2. Quins objectius té?

5. Quina és la situació actual?

- 135.000 desplaçaments motoritzats diaris en vehicle privat
- Menys del 5% de les emissions de la mobilitat interna són generades pel transport públic.

L'Estratègia nacional de mobilitat

6. Què recull? (1/2)

Enquesta ciutadana Juliol 2021

La **consulta representativa** a tota la ciutadania elaborada per l'elaboració de l'ENM identifica que els enquestats:

- Un 42% considera que **per reduir l'ús del vehicle privat cal millorar el transport públic** i destaquen (49%) que cal millorar els **horaris, freqüències, línies, cost i accessibilitat** d'aquest servei.
- Per afavorir els **desplaçaments a peu**, un 20% consideren que cal garantir l'**accessibilitat** de les voreres, un 17% que cal ampliar-les i un 8% crear zones d'ús exclusiu per als vianants.
- El 63% consideren que el **transport públic** ha de tenir una **calçada d'ús propi**.
- Un 74% estan disposats a **compartir cotxe** de forma habitual

Andorra reptes de futur Juliol 2021

La iniciativa **Andorra Reptes de futur**, un espai de debat i reflexió per a identificar els principals reptes que Andorra ha de superar en l'horitzó dels propers 25 anys.

Els resultats principals d'aquest procés han sigut:

- Cal repensar el **model de mobilitat** d'Andorra
- Cal implantar un model de mobilitat que **minimitzi** el consum de combustible fòssil i les **emissions de CO₂**
- Cal disposar d'un **transport públic eficaç i eficient**
- Assegurar el **desenclavament** físic del territori andorrà
- Adaptar els **accessos al país** en funció del model i la dimensió de país planificats

Resolució del Consell General relativa a la mobilitat Setembre 2021

La **Resolució del Consell General** en el marc del debat d'orientació política de setembre del 2021, encomana a totes les administracions implicades, Govern i Comuns, la coordinació necessària per a accelerar la implementació de les accions cap a una mobilitat més sostenible, i més concretament el foment del transport públic intermodal, integrat, de qualitat i accessible.

Acord de Joventut Juliol 2021

L'**acord de Joventut** aprovat per unanimitat pel Consell General, un document que busca establir noves mesures que responguin a la realitat i les necessitats concretes de la joventut d'Andorra. Entre les accions incloses en l'àmbit de la mobilitat sostenible, destaca la creació d'una **tarifa única** informativa i combinatòria de les línies de transport públic i el foment del **vehicle compartit**.

Estratègia d'acció climàtica Febrer 2021

L'**Estratègia energètica nacional i de lluita contra el canvi climàtic** (EENCC) és el full de ruta que defineix les fites a assolir a llarg termini, i atesa la urgència d'actuar a escala global, també fites a curt i mitjà termini, què en relació a la mobilitat són, per l'any **2030**: reduir a la meitat les emissions de GEH derivades de la mobilitat interna i augmentar la fracció de vehicles elèctric en un 20%; i per l'any **2050**: **descarbonitzar el sector del transport**.

L'Estratègia nacional de mobilitat

6. Què recull? (2/2)

Declaració emergència climàtica

Gener 2020

L'Acord de **reconeixement de la crisi climàtica** i de **declaració de l'estat d'emergència climàtica i ecològica** (DEC), elaborat en col·laboració amb el jovent de *Fridays for future* i aprovat per unanimitat al Consell General, inclou diverses accions de promoció de la mobilitat sostenible. Entre elles, la modificació de les tarifes d'aparcaments, l'impuls de la bicicleta elèctrica i el transport públic i el foment de la plataforma nacional per compartir cotxe i l'adquisició de vehicles elèctrics. Prioritzar l'ús del transport públic col·lectiu i el transport compartit respecte al vehicle privat mitjançant el foment del transport públic intermodal.

Objectius de Desenv Sostenible

Abril 2019

L'Agenda 2030 representa un full de ruta universal que guiarà el futur del planeta cap a societats pacífiques, sostenibles, resilents i inclusives. En aquest sentit, el Govern d'Andorra va aprovar el seu **Pla estratègic nacional per a la implementació de l'Agenda 2030** per integrar els principis de l'Agenda i dels seus 17 ODS en tots els àmbits. ENM, integra de manera directa els ODS, especialment, els relacionats directament amb la mobilitat, com el d'una energia assequible i no contaminant

Pla d'acció horitzó 2023

Juliol 2020

El **Pla d'Acció del Govern d'Andorra 2020-2023** (H23), és un pla d'acció integral de reactivació elaborat en resposta a la situació de pandèmia generada per la COVID-19. Aquest Pla preveu, sota el marc de les accions dedicades al benestar i cohesió de la població, un conjunt d'accions encaminades a assolir una mobilitat sostenible, i les estableix com a polítiques prioritàries. Les accions incloses en el Pla, van des d'impulsar la redacció i implementació de diferents **Plans Directors de Mobilitat** (a peu, ciclable, transport públic, etc.), fins a reduir les tarifes del transport públic i implementar una fiscalitat verda.

Llei marc

Setembre 2018

La **Llei 21/2018 d'impuls de la transició energètica i del canvi climàtic (Litecc)** és l'eix vertebrador de la política energètica i de canvi climàtic del país i va ser aprovada per unanimitat al Consell General. La Litecc, estableix els objectius de reducció d'un 37% de les emissions de GEH respecte un escenari immobiliària i de reducció a la meitat les emissions derivades del sector del transport intern. A més, estableix la jerarquia per a la promoció d'una mobilitat sostenible: mobilitat no motoritzada o assistida; mobilitat motoritzada elèctrica o sense emissions de GEH i mobilitat motoritzada amb emissions de GEH

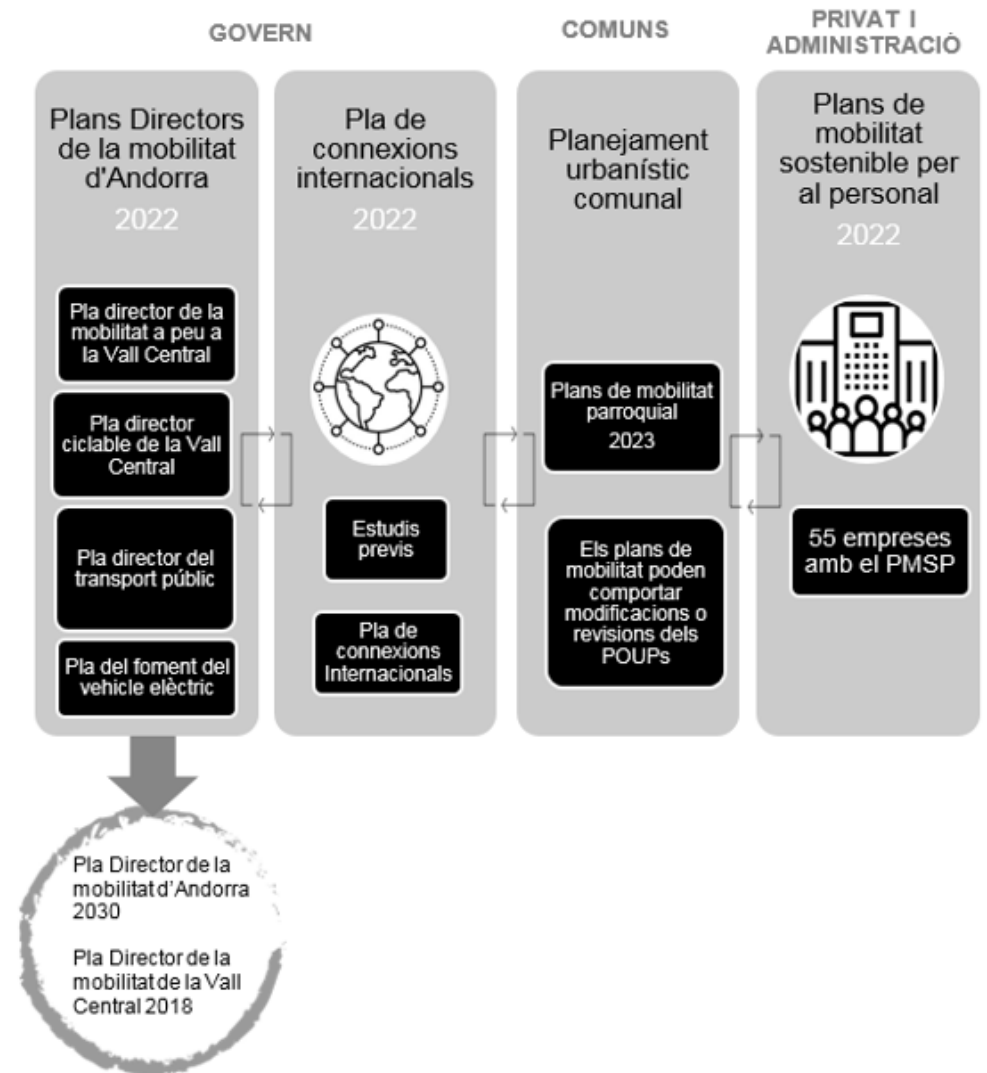
Estratègia atmosfèrica

Octubre 2017

L'**Estratègia de medi atmosfèric 2017-2030** és l'instrument estratègic del Govern que defineix les directrius en l'àmbit de la qualitat de l'aire i els sorolls i té com a objectiu millorar la qualitat de l'aire prevenint i reduint les emissions i els pics de contaminació deguts al transport. En aquest sentit, inclou mesures per reduir les emissions del trànsit rodat i millorar així, la qualitat de l'aire com fomentar l'ús del transport públic, de la bicicleta elèctrica compartida o el desplegament del vehicle elèctric.

L'Estratègia nacional de mobilitat

7 i 9. Com s'implementa i eines d'implementació

8. Com l'assolirem?

Racionalització dels desplaçaments

Fita: Reduir al màxim els desplaçaments quotidians de la mobilitat

Com?

- Consolidar l'aplicació MOU-T-B coma sistema integral d'informació i referent de la mobilitat sostenible del país.
- Digitalitzant l'administració i descentralitzant els tràmits presencials
- Integrar mesures de racionalització dels desplaçaments en els Plans de mobilitat sostenible per al personal (flexibilitat horària, teletreball, treball de proximitat, etc.).
- Prioritzant les reunions telemàtiques, limitant els desplaçaments en avió i compensant les emissions dels desplaçaments en coherència amb el rol exemplar de l'Administració.
- Racionalitzar les tarifes dels aparcaments per fomentar les estades de llarga durada

8. Com l'assolirem?

Foment dels desplaçaments a peu

Fita: generar desplaçaments segurs i àgils per a incrementar la velocitat dels desplaçaments a peu.

- Qualsevol desplaçament de menys de 2 km es faci a peu
- 1 km en trama urbana s'ha realitzar en un temps màxim de 15 minuts
- Per a la Vall Central, reduir els desplaçaments amb vehicle privat a motor un 84% respecte l'any 2018

Com?

- Garantint l'accessibilitat de les voravies, ampliant-les i eliminant barreres
- Creant més espais exclusius per a vianants i zones verdes
- Prioritzant la retirada de neu de les voravies
- Peatonalitzat i/o pacificant els nuclis antics
- Implementant passos de vianants en tots els encreuaments de la xarxa estructural i adaptant els temps semafòrics per optimitzar la velocitat mitja dels desplaçaments.
- Fomentant l'ús dels camins escolars i garantir-ne la seguretat
- Prioritzant zones de 30km/h
- Redactant el contingut del Pla Director de la Mobilitat a Peu abans del 2023

8. Com l'assolirem?

Impuls de mobilitat amb VMP i bicicletes

Fita: generar desplaçaments segurs, àgils i homogenis per a incrementar els desplaçaments amb bicicleta i vehicles de mobilitat personal (VMP) com a mitjà de transport (no esportiu)

Com?

- Assegurant la continuïtat de la xarxa ciclable
- Garantint la seguretat dels carrils bici
- Prioritzant els carrils bici segregats
- Connectant aparcaments de bicicleta i VMP amb carrils bici i parades d'autobús
- Desplegant el Pla Ciclable de la Vall Central abans del 2023

8. Com l'assolirem?

Impuls de vehicles de baixes emissions (VBE)

Fita: El repartiment modal ha de permetre que tot increment del nombre de desplaçaments sigui sense emissions directes de GEH

Com?

- Promovent l'adquisició de VBE pel sector logístic de mercaderies i racionalitzant l'accés horari per distribució interna de productes a aquest tipus de vehicles
- Incrementant el nombre de places d'aparcament amb punt de càrrega per vehicles elèctrics, prioritant establiments de gran afluència i allotjaments turístics (hotels, apart hotels, etc.)
- Oferint forfaits de càrrega il·limitada dels vehicles elèctrics

8. Com l'assolirem?

Foment del transport col·lectiu i compartit i la intermodalitat

Fita: Incrementar al màxim els usuaris del transport públic compartit i col·lectiu. A partir del 2030 el transport públic col·lectiu, no pot comportar un increment d'emissions de GEH, tendint a la descarbonització al 2050.

Com?

- Reduint les tarifes del transport públic
- Implementant una targeta d'abonament i tarifa única
- Millorant el servei d'acord als resultats de les enquestes (freqüències, horaris, etc.)
- Desenvolupant la plataforma nacional de cotxe compartit i integrant-la a MOU-T-B
- Adaptant el transport escolar perquè sigui més flexible i adaptat a les necessitats de l'alumnat
- Planificant la substitució de la tipologia de vehicles per altres de menys emissors
- Assegurant la interconnexió tant nacional com internacional, afavorint la intermodalitat
- Elaborant el Pla Director del transport públic abans del 2023

10. El compromís internacional

En el CMNUCC i la signatura de l'Acord de Paris, Andorra s'ha compromès a reduir les seves emissions totals un 37% al 2030 i a assolir la neutralitat de carboni per a l'horitzó 2050, i més concretament tendir a la descarbonització del sector de la mobilitat en aquest horitzó.

Tenint en compte les emissions derivades de la mobilitat representen més de la meitat de les emissions totals actuals, l'assoliment d'aquests objectius ha de passar per reduir les emissions de GEH produïdes per la mobilitat interna.

COP21 • CMP11
PARIS 2015
UN CLIMATE CHANGE CONFERENCE

Precs i preguntes

▶ **acció
climàtica**
ANDORRA

Govern d'Andorra

Ministeri de Medi Ambient, Agricultura i Sostenibilitat

Cap a la neutralitat en carboni

